

Extrémne náročná kampaň

Extrémne náročná kampaň – takto hodnotia aktuálnu cukrovarnícku kampaň slovenskí producenti cukru. Výrazné výkyvy počasia za ostatný mesiac im značne komplikujú zber, odvoz a spracovanie cukrovej repy. Oba cukrovary pôsobiace na Slovensku sa však za každú cenu budú snažiť vyrobiť toľko cukru, aby aj v tejto sezóne udržali potravinovú sebestačnosť vo vertikále cukrová repa – cukor.

Cukrovú repu v tomto roku pestovalo 230 pestovateľov. Hoci ešte v máji sa sezóna ukazovala celkom sľubne, letné extrémne horúčavy a minimum zrážok preverilo nielen možnosti pestovateľov, ako a čím repu ošetrovať, ale aj kondíciu plodiny. Príroda bola aj v tomto prípade silnejšia a opäť sa potvrdilo, s akými nevyspytateľnými a náročnými podmienkami sa musia poľnohospodári vysporiadať. Repa vädla, listy uschýnali a hoci sa pestovatelia snažili plodinu zavlažovať, nie všade závlahy pomohli zvládnuť extrémne horúce dni a tropické noci. V septembri sa klíma prudko zmenila - ochladilo sa, prišli zrážky a v druhej polovici mesiaca masívne povodne v niektorých oblastiach krajiny. Kvôli podmočenej pôde nemohli poľnohospodári repu plynulo vyorávať a odvážať do cukrovarov.

„Táto kampaň bude náročná vzhľadom na horšiu kvalitu repy, ktorá je ovplyvnená počasím. Repa počas septembrových dažďov začala hniť. Pozorujeme pritom paradoxný jav, pretože častokrát bulvy vyzerajú zdravo, no vo vnútri je už naštartovaný hnilobný proces. Takáto repa veľmi zle vplýva na plynulosť výrobu cukru v cukrovaroch. Je možné, že práve z tohto dôvodu nebudeme vedieť spracovať celé množstvo repy, lebo sa to jednoducho nebude technicky dať,“ opísal komplikovanú kampaň predseda Slovenského cukrovarníckeho spolku Michal Abelovič, ktorý je zároveň predseda predstavenstva cukrovaru v Trenčianskej Teplej – Považský cukor, a.s. /cukrovarnícky spolok je členom Slovenskej poľnohospodárskej a potravinárskej komory/.

Vyorávanie cukrovej repy z plochy viac ako 23 500 ha a produkcia cukru sa spomalili. Pre dva cukrovary pôsobiace na Slovensku je kampaň oveľa náročnejšia ako v minulých rokoch. Počas septembrových záplav sa im podarilo v spracovaní repy pokračovať a nemuseli zastaviť činnosť ani

jedného cukrovaru, čo bolo logisticky a technologicky extrémne náročné.

Okrem hniloby poškodili cukrovú repu v tomto roku aj hraboše. V obhryzenej plodine sa rýchlejšie množia nežiaduce patogény. Podľa producentov cukru sa tak deje preto, lebo poľnohospodári museli kvôli tlaku Európskej komisie zredukovať množstvo prípravkov na ochranu rastlín. Repa je tak viac zraniteľná pred škodcami, voči ktorým ju poľnohospodári nevedia až tak účinne brániť.

„Celý sektor výroby cukru čelí dopadom klimatických zmien. Už aj u nás sa rozširujú atypické ochorenia a škodcovia, ktorí majú pôvod najmä v južných krajinách Európy. Dokonca niektoré európske krajiny kvôli škodcom hovoria už aj o výpadkoch v produkcii cukrovej repy. Riešením sú nové vyšľachtené odrody repy, ktoré môžu byť odolnejšie voči viacerým dôsledkom klimatických zmien,“ vysvetlil Adrián Šedivý, konateľ SLOVENSKÝCH CUKROVAROV s.r.o. v Seredi.

Aj napriek náročnej sezóne chcú výrobcovia cukru, ktorý je považovaný za strategickú komoditu, aj v tomto roku zachovať sebestačnosť. Je to mimoriadne dôležitá úloha, pretože vertikála cukrová repa-cukor je jednou z posledných vertikál, v ktorej dosahuje Slovensko dlhodobo viac ako 100% sebestačnosť. Aktuálne sa odhaduje, že produkcia slovenského cukru by mala byť na úrovni cca. 180tisíc ton cukru, čo by malo postačovať na pokrytie sebestačnosti SR.